

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
20-21 лютого 2025**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**



УДК: 378.147.091.33–048.63:61(063)

М 42

Головний редактор:

Ігор Геруш — ректор закладу вищої освіти Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Володимир Ходоровський — к.мед.н., доцент, проректор із науково-педагогічної роботи;

Сергій Сажин — к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу із сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення;

Віталій Смандич — к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, доцент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб;

Людмила Хлуновська — к.мед.н., доцент кафедри педіатрії та медичної генетики;

Валерія Андрієць — викладач коледжу Буковинського державного медичного університету, кафедра суспільних наук та українознавства;

Віталіна Сокорська — провідний фахівець навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Віталій Поточняк — фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Василь Бондар — фахівець II категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Едуард Зуб — фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих учених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

М 42 Медична симуляція — погляд у майбутнє (для лікарів, науковців та молодих учених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю.

Чернівці, 20–21.02.2025 року: тези доп. /Чернівці: БДМУ. — 292с.

УДК: 378.147.091.33–048.63:61(063)

М 42

Буковинський державний медичний університет, 2025

3. Савченко, Н. М. (2021). Впровадження етичних стандартів у вищій освіті: досвід та перспективи. «Вісник Національного університету «Львівська політехніка»». Серія «Соціальні технології», 2(2), 112–118.
4. Петренко, Т. О. (2022). Етика симуляційного навчання: виклики та рішення. «Проблеми сучасної педагогіки», 4(1), 15–22.
5. Мельник, О. А., Сидоренко, А. В. (2023). Розробка етичних стандартів для симуляційних тренувань у медичній освіті. «Науковий журнал «Освіта й суспільство»», 3(1), 78–85.
6. Шевченко, Л. І. (2020). Етичні норми в освітньому процесі: роль симуляційного навчання. «Журнал педагогічних досліджень», 1(2), 34–40.
7. Кузьменко, Р. В. (2021). Інтеграція етики в симуляційне навчання: досвід українських закладів освіти. «Наукові записки Національного університету «Остронавська академія»», 5(3), 90–95.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ МЕТОД ОВОЛОДІННЯ АКУШЕРСЬКИМИ НАВИЧКАМИ

Печеряга С.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Сучасні тенденції медичної освіти спрямовані на забезпечення високого рівня професійної підготовки студентів, що передбачає інтеграцію інноваційних методів навчання. Одним із найбільш ефективних підходів є симуляційне навчання, яке стало важливою складовою у формуванні практичних навичок та клінічного мислення. Особливого значення цей метод набуває у викладанні предмету «Акушерство й гінекологія», де точність виконання маніпуляцій та своєчасність клінічних рішень можуть бути вирішальними для життя пацієнта [1, 2].

Проте сьогодні існують певні труднощі в здобувачів вищої освіти в оволодінні практичними навичками і вміннями, що пов'язано зі змінами умов роботи, вимог хворих. Нині хворі не бажають бачити біля свого ліжка студентів, але й у молодих лікарів є певний психологічний бар'єр перед першим «дотиком» до пацієнта, особливо якщо це стосується вагітних жінок. Доки такі маніпуляції не будуть «відшліфовані» до автоматизму, бар'єр між лікарем і пацієнтом буде зберігатися [1]. У всьому світі було зосереджено увагу на проблемі лікарських помилок і необхідності

підвищення безпеки пацієнтів. Отримати згоду пацієнта на участь у відпрацюванні здобувачами вищої освіти акушерських медичних маніпуляцій стає все складніше. Зрозуміло, що підготовка кваліфікованого лікаря неможлива без контакту і спілкування з реальними пацієнтами, але все частіше безпека хворого та його благополуччя становлять фундаментальну етичну проблему. Під час навчання «біля ліжка хворого» пріоритетом усе ж таки є лікування пацієнта, а не навчання студента. Вищі навчальні заклади мусять створити безпечне та надійне освітнє середовище для навчання клінічних умінь. Одним із засобів досягнення цього завдання є застосування симуляційних технологій. Адже в такий спосіб майбутній лікар чи фахівець, який опановує нові навички, не боїтиметься припускатися помилок, відпрацьовуватиме техніку і водночас відчуватиме міру своєї відповідальності за результат надання медичної допомоги. Симуляційне навчання має передувати клінічному й доповнювати його, завдяки чому виникає можливість значно підвищити рівень клінічної компетентності лікаря. Тому у світі так активно запроваджують симуляційні технології підготовки фахівців охорони здоров'я, які дають можливість об'єктивно оцінити професіоналізм лікаря і водночас гарантують безпеку пацієнта [1, 3].

Для засвоєння студентами практичних навичок з акушерства та гінекології і формування спеціальних компетентностей на кафедрі акушерства, гінекології та перинатології розроблено низку симуляційних сценаріїв для занять зі студентами 5–6 курсів, зокрема симуляційний сценарій «Ведення фізіологічної вагітності». Такий сценарій використовується для занять у симуляційному центрі та на практичних заняттях на кафедрі. Для цього сценарію використовуємо манекен «Noel», який озвучує голосовий актор або стандартизованого пацієнта з накладним животом, роль якого грає хтось зі студенток.

Заняття проводиться за схемою симуляційного тренінгу. Заняття поділяється на три етапи: вступ, основна та заключна частина. На вступній частині перевіряється вихідний рівень знань студентів через тестування. Потім наголошується увага на актуальності теми, обговорюються основні завдання, які потрібно виконати на занятті. Основна частина включає обговорення основних теоретичних питань, які потрібні студентам для відтворення симуляційного сценарію із застосуванням короткої презентації. Далі триває робота із симуляційними сценаріями. Сценарій включає етапи комунікації, збору анамнезу, проведення фізикального обстеження, застосування пельвіометрії, прийомів Леопольда, аускультативної діагностики, формулювання клінічного діагнозу та надання рекомендацій щодо

подальшого ведення фізіологічної вагітності згідно зі стандартом медичної допомоги «Нормальна вагітність» наказ МОЗ України від 09.08.2022 р. № 1437.

Студенти, які не беруть участі в сценарії, оцінюють дії колег відповідно до чек-листа. Заключний етап заняття — це дебрифінг, який є невід’ємною частиною симуляційного навчання, де викладач зі студентами обговорює допущені помилки, оцінюється виконання завдання за чек-листом і обов’язково має бути зворотний зв’язок.

Окрім того, заняття проводяться і з іноземними студентами, для яких симуляційне навчання має особливе значення. Бар’єром для них є не лише мовні труднощі, але й відмінності в стандартах медичної допомоги та клінічних підходах у їхніх країнах порівняно з Україною. Саме тому відпрацювання практичних навичок на симуляторах дає їм можливість адаптуватися до місцевих протоколів, покращити комунікаційні навички та впевненість у власних діях. Використання симуляційних методів сприяє інтеграції іноземних студентів у навчальний процес, допомагаючи їм подолати страх перед практичними маніпуляціями та формувати високий рівень професійної підготовки.

Студентам дуже подобаються заняття із використанням симуляційних сценаріїв, про що вони неодноразово пишуть у своїх анкетах. Навіть студенти, у яких низька успішність, ніколи не залишаються пасивними на симуляційних заняттях, що сприяє підвищенню теоретичних, практичних знань, умінь та навичок.

Важливою передумовою успішного навчання є також наявність мотивації в здобувачів вищої освіти до навчання, а завдання викладача — підтримати зацікавленість процесом навчання, саме для цього й необхідно застосовувати симуляційні технології навчання. На симуляційному тренінгу пріоритетом є саме виконання навчального завдання, у процесі якого допускається негативний результат медичної допомоги, щоб той, хто навчається, відчув усю міру своєї відповідальності, але водночас не отримав психологічної травми, яка можлива, якщо таке трапиться зі справжнім пацієнтом [3].

Отже, використання в навчальному процесі клінічного сценарію «Ведення фізіологічної вагітності» є ефективним методом формування професійних навичок студентів, включаючи іноземних, його використання дає змогу наблизити навчальний процес до реальних клінічних ситуацій та сприяє покращенню комунікативних навичок та професійної компетентності студентів.

Список використаних джерел:

1. Громова А.М. Роль симулятивного навчання в підготовці лікаря акушера-гінеколога / А.М. Громова, Н.І. Мітюніна // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, 24 березня 2016 р. — Полтава, 2016. — С. 56.
2. Оксюта В.М. Формування фахової компетентності з акушерства та гінекології в разі симуляційного навчання / В.М. Оксюта, В.В. Палапа // Health & Education. — 2023. — Вип. 1. — С. 22–24.
3. Simulation-based medical education in obstetrics and gynecology: a scoping review // M. Alotaibi, A. Alzahrani, A. Alshamrani, et al. / Obstet Gynecol Sci. — 2020. — 63(3). — С. 227–234.

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ
ПО ЗАСТОСУВАННЮ АЛГОРИТМУ EVE
ДЛЯ АСИСТЕНТІВ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ
(в рамках циклу спеціалізації)**

Повар Н. А., Горська О. В., Гашинська О. С.

*Комунальний заклад вищої освіти «Рівненська медична академія»
Рівненської обласної ради, м. Рівне*

Вступ. В Україні є велика потреба у фахівцях спеціальності 227 «Терапія та реабілітація». Це зумовлено війною, яку веде проти нашої країни росія, а також світовими демографічними процесами. Тому на тепер на посадах «асистент ерготерапевта» або «асистент фізичного терапевта» можуть працювати медсестри та медбрати, які пройшли спеціалізацію за профілем роботи «Фізична терапія та ерготерапія». Ці цикли проводяться на відділенні післядипломної освіти КЗВО «Рівненська медична академія». У світовій та вітчизняній медичній спільноті поширюється усвідомлення про більшу ефективність партнерської моделі взаємодії на противагу патерналістській [1], тому формування емпатійного ставлення до пацієнта в майбутніх асистентів фізичних терапевтів/ асистентів ерготерапевтів є вкрай важливим. Однією з моделей емпатійної підтримки пацієнта є алгоритм EVE [3].